

ZPRÁVA O ČINNOSTI Regionálního muzea v Litomyšli v roce 2017

1. ÚVOD

Regionální muzeum v Litomyšli, příspěvková organizace Pardubického kraje, je muzeem ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů v platném znění. Vykonává mnohostrannou odbornou a prezentační činnost, o níž je podrobně referováno níže.

Hlavní budova muzea (Jiráskova 9, Litomyšl), bývalé piaristické školy, prošla v minulých letech generální rekonstrukcí, která získala řadu ocenění. Muzeum dále spravuje dva menší objekty, Rodný byt Bedřicha Smetany v zámeckém pivovaru (Jiráskova 133) a od konce roku 2016 také Portmoneum – Museum Josefa Váchala (T. Novákové 75).

Muzeum od roku 2015 drží certifikát *Místo přátelské rodině*, který potvrzuje, že muzeum je otevřené a přizpůsobené potřebám rodin s dětmi a *Certifikát I. stupně Českého systému kvality služeb*.

2. STÁLÉ EXPOZICE

Hlavní budova

Nová stálá expozice „Litomyšl – město kultury a vzdělanosti“ zpřístupněná v r. 2014 prezentuje nebývale bohaté dějiny Litomyšle od jejich počátků až do současnosti, a to tradičními i netradičními formami. Nabízí řadu unikátních předmětů i pestrý dětský program (bližší informace viz výroční zpráva z r. 2014). Na objednání probíhaly komentované prohlídky. Byl zpracován tištěný průvodce expozicemi v anglickém jazyce.

Hlavní budova muzea je přístupná celoročně.

Rodný byt Bedřicha Smetany

Interiérová expozice v Rodném bytě B. Smetany v bývalém zámeckém pivovaru v Litomyšli přibližuje dobový životní styl a atmosféru tehdejší domácnosti Smetanových. Obohacena je také o interaktivní dětský program. V prostorách bytu je rovněž instalováno funkční historické pianino pro volné hraní návštěvníků (Muzicírování s Bedříškem). Rodný byt je přístupný sezónně (duben–říjen), mimo sezónu pro skupiny na objednání.

Ve spolupráci s městem Litomyšl, které je vlastníkem objektu, probíhaly v minulých letech přípravné práce na rekonstrukci objektu; v roce 2017 z rozhodnutí vlastníka zastaveny.

Portmoneum – Museum Josefa Váchala

Malý přízemní dům na litomyšlském předměstí Záhrad' je evropsky unikátní památkou. Dvě místnosti zde na objednávku majitele objektu Josefa Portmana ve 20. letech 20. století vymaloval Josef Váchal. Jeho tvorba je dnes velmi ceněna. Malby i celý dům zachránil před zkázou nakladatel Ladislav Horáček a v roce 1993 zde otevřel muzeum. Po smrti tohoto velkého obdivovatele Váchalova díla dům zakoupil od dědiček Pardubický kraj a světil jej do péče Regionálnímu muzeu v Litomyšli. K předání objektu došlo 2. listopadu 2016.

Na začátku roku 2017 byla instalována nová stálá expozice, která klade důraz na tři „otce“ Portmonea (J. Portman, J. Váchal, L. Horáček). Znovu jsme zpřístupnili zahradu a malý objekt bývalé prádelny, kde vznikla samoobslužná minikavárna a reinstalovaná Camera obscura od Aleše Hvizdala a Marka Volfa.

Pro veřejnost bylo Portmoneum otevřeno slavnostní vernisáží 24. března za účasti řady významných hostů, hejtmana Pardubického kraje Martina Netolického, ředitele Památníku národního písemnictví Zdeňka Freislebena, bývalé konzervátorky památkové péče Aleny Randákové, nevlastního Portmanova syna Václava Josefyho, bývalé majitelky objektu Anny Horáčkové Rezkové a řady dalších. Část opery Krvavý román prezentoval divadelní spolek Filigrán.

Proběhly přípravné práce na generální rekonstrukci objektu. Vznikla investiční studie, na jejímž základě by měly být v roce 2018 zahájeny projekční a stavební práce.

Portmoneum je přístupné sezónně (duben–říjen), mimo sezónu pro skupiny na objednání.

3. PLNĚNÍ ZŘIZOVATELEM STANOVENÝCH UKAZATELŮ

Zřizovatelem Regionálního muzea v Litomyšli je Pardubický kraj.

Plnění zřizovatelem stanovených závazných finančních ukazatelů v roce 2017

Příspěvek na provoz	9 760 000 Kč	čerpáno v souladu s provozním rozpočtem organizace na rok 2017
---------------------	---------------------	--

Mzdový limit	4 566 000 Kč	čerpáno v souladu se mzdovým rozpočtem organizace na rok 2017
Dotace MK	63 000 Kč	„Putování do Betléma“ - čerpáno v souladu s provozním rozpočtem organizace na rok 2017
Dotace MK	80 000 Kč	„Zpřístupnění části sbírky textilu na internetu“ - čerpáno v souladu s provozním rozpočtem organizace na rok 2017
Odvod z investičního fondu do rozpočtu zřizovatele	230 000 Kč	odvedeno v souladu s investičním rozpočtem organizace na rok 2017

Město Litomyšl přispělo na expoziční a výstavní činnost muzea částkou 300 tis. Kč, na výstavu o motocyklových závodech 10 000,- Kč, na výstavu Zdeňky Vydrové 20 000,- Kč a na provoz Portmonea 50 000,- Kč.

Plnění zřizovatelem stanovených věcných ukazatelů

Věcné ukazatele na rok 2017 nebyly stanoveny.

4. ODBORNÁ ČINNOST MUZEA

PÉČE O SBÍRKOVÝ FOND

- **sbírkotvorná činnost**
 - a) v souladu s Konceptí sbírkotvorné činnosti RML probíhala sbírkotvorná činnost s cílem dokumentace hmotné kultury a dějin města Litomyšle, regionu a vybraných nadregionálních jevů
 - b) do sbírky RML bylo **zařazeno 82 sbírkových předmětů**, jež obohatily především fondy archeologie, knih, výtvarného umění, architektury, pohlednic a fotografií; významnou akviziční položkou se stala druhá (novodobá) část ucelené sbírky listovních zásilek a dalšího materiálu s vazbou k litomyšlské poště sběratele Ing. Romana Zoubka; v souvislosti se získáním Portmonea byl kladen zvýšený důraz na získání předmětů souvisejících s díly a osobami J. Portmana a J. Váchala (knihy) a zejména předmětů z majetku Ladislava Horáčka, bývalého majitele Portmonea (získali jsme především soubor Váchalových grafických štočků)
 - c) získány byly formou výzkumů, nálezů, sběrů a darů; část předmětů byla zakoupena či pochází ze starých fondů muzea
 - d) ze sbírky RML nebyl vyřazen žádný sbírkový předmět
- **evidence a dokumentace fondů**
 - a) nové akvizice jsou evidovány prostřednictvím přírůstkové knihy sbírek
 - b) pokračovala celková reorganizace třídění sbírky RML na jednotlivé podsbírký a navazující elektronickou katalogizaci s tiskovými výstupy
 - c) u části katalogizovaných dvourozměrných předmětů probíhala zároveň jejich obrazová digitalizace
 - d) u části katalogizovaných trojrozměrných předmětů probíhala jejich obrazová digitalizace
 - e) zpracováno bylo **4 904 katalogizačních záznamů** pro sbírkové předměty především z fondů numizmatika, fotografie, archeologie, pohlednice a fotografie
 - f) muzeum spolupracovalo se zřizovatelem, ostatními muzei zřizovanými Pk a dodavatelskou firmou na pokračování projektu z fondů EU s názvem *Evidenční systém a publikační portál muzejních sbírek Pardubického kraje* zahájeného v roce 2015; veškeré katalogizační záznamy RML byly převedeny z dosavadní evidence *Demus* do výše uvedeného nového online systému s názvem *Museion* a katalogizace bude probíhat nadále výhradně v tomto systému
 - g) z grantu MK ČR byla obrazově digitalizována část sbírky textilu (316 sb. předmětů)
 - h) ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, v platném znění probíhala pravidelná aktualizace o sbírce RML v Centrální evidenci sbírek na MK ČR
 - i) v Centrální evidenci sbírek je evidováno 47 757 sbírkových předmětů ve správě RML
- **inventarizace fondů**
 - a) bylo **zinventarizováno 3 271 sbírkových předmětů** z fondů archeologie, architektura, kartografie a knihy
 - b) inventarizací v r. 2013 byl zahájen další desetiletý inventarizační cyklus celé sbírky muzea dle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, v platném znění
- **ochrana a uchování fondů**

- a) část sbírek je trvale uložena v centrálním depozitáři v zámeckém pivovaru v Litomyšli, jehož vybavení je na špičkové úrovni; další sbírky jsou v nových depozitářích v zámeckém pivovaru a v hlavní budově
- b) depozitář textilu v pivovaru byl (s pomocí grantu MK ČR) vybaven velmi kvalitní regálovou technikou; tímto krokem byl dokončen patnáctiletý proces zařizování depozitářů moderními, zpravidla posuvnými, kovovými regály (výjimkou je archeologický depozitář s dřevěnými stabilními regály, kde se ovšem vzhledem k nosnosti podlahy o výměně regálů neuvažuje)
- c) samozřejmostí je nový obalový materiál (nekyselý), do kterého jsou vybrané sbírkové předměty baleny

- **restaurování a konzervace**

- a) činnost konzervátorského pracoviště muzea v r. 2017 (S. Běťáková):
 - konzervovány a restaurovány sbírkové předměty pro krátkodobé výstavy a expozice muzea:
 - pro výstavu *Od adventu po Tři krále* – 45 ks předmětů
 - pro stálou expozici v Portmoneu – 19 ks obrazových rámců
 - čištěny a konzervovány nové přírůstky: textil – 2 ks
 - čištěna sbírka obuvi, zhotoveny a instalovány podpůrné vycpávky do obuvi – 29 ks
 - čištěny předměty z textilu – 36 ks
 - čištěna sbírka pokrývek hlavy – 23 ks
 - odstraněny korozní produkty na kovových prvcích mužských opasek způsobených nadměrným tukováním usní v minulosti – 35 ks
 - konzervován předmět z kovu (9G-80) – 1 ks
 - rekonzervovány předměty z archeologických výzkumů:
 - Staré Město (ZAV 01/08), předměty z kovu – 2 ks
 - konzervovány předměty z archeologických výzkumů:
 - Koclířov (ZAV 163/16), předměty z kovu – 6 ks
 - Staré Město (ZAV 158/15), předměty z kovu – 7 ks
 - Polička (ZAV 18/17), předmět z kovu – 1 ks
 - Litomyšl (ZAV 6/17), předměty z kovu – 2 ks
 - Brlenka, náhodný nález, předmět z kovu – 1 ks
 - Litomyšl (ZAV 1/15), předměty z kovu – 21 ks
 - Svitavy (ZAV 156/16), předměty z kovu a usně – 5 ks
 - Polička (ZAV18/17), předměty z kovu – 20 ks
 - konzervovány předměty pro výpůjčku do jiných muzeí:
 - Regionální muzeum v Chrudimi – 1 ks
 - Městské muzeum a galerie Polička – 17 ks
 - Městské muzeum Vysoké Mýto – 5 ks
 - odebrány stěry pro kultivaci plísní na graduálu a ve vitrině graduálu stálé expozice muzea; kultivaci provedla Ing. Marcela Pejchalová, Ph.D.; následně provedena sanace v prostoru vitríny graduálu
 - instalovány vlhkoměry ve vybraných vitrinách stálé expozice s následným umístěním silikagelu do těch vitrín, kde dochází k nárůstu relativní vlhkosti
 - v centrálním depozitáři proběhla každoroční kontrola stavu předmětů (vzhledem k určení nutnosti případného plynování)

PÉČE O ARCHIVNÍ FOND

- **akviziční činnost**

- a) do archivního fondu RML bylo **zařazeno 31 archivních přírůstků**; jedná se o materiály k dějinám Krajině výstavy Východních Čech v Litomyšli 1929, Vertexu Bohemia v Litomyšli, Železnice Choceň – Litomyšl, Kina Sokol v Litomyšli, Tiskárny H.R.G. aj., propagační materiály Církve Československé husitské, festivalu Smetanova Litomyšl, ZŠ U školek, Československé obce legionářské, Autoklubu Horní Újezd, Městské galerie Litomyšl, Smetanova domu v Litomyšli, Regionálního muzea v Litomyšli, litomyšlského zámku, plakáty kulturních akcí a propagační tiskoviny města a organizací v Litomyšli, dokumenty z rodiny Zoubkovy a Randákovy.
- b) získány byly formou vlastního sběru, darů nebo vznikly vlastní činností muzea

- **evidence a dokumentace fondu**

- a) nové akvizice jsou evidovány prostřednictvím přírůstkové knihy archivu
- b) probíhala pravidelná aktualizace evidenčních listů NAD pro veškeré archivní fondy uložené v muzeu
- c) probíhalo přepisování stávajících prozatímních inventářů do elektronické podoby, konkrétně u fondů č. 1, 3, 5, 7, 9,10, 12 – 15, 23 – 27, 29, 30, 35, 38 – 41, 43 – 45 a 191 (M. Vopařilová)

VĚDECKO-VÝZKUMNÁ PRÁCE, ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY A PUBLIKAČNÍ ČINNOST

- **vědecko-výzkumná činnost**

- a) dokončen jednoletý výzkumný projekt **Počátky festivalu Smetanova Litomyšl**; projekt byl zakončen vydáním publikace (M. Boštík)
- b) pokračoval víceletý výzkumný projekt **Archeologický výzkum lokality Radkov** ve spolupráci s Východočeským muzeem v Pardubicích, Univerzitou Pardubice a ČVUT Praha s cílem vypracování vhodných nedestruktivních metod a jejich využití v praxi; v roce 2017 proběhly přípravné práce k 3D skenování (J. Němcová)
- c) zahájen tříletý výzkumný projekt **In monte Oliveti – Litomyšl a knižní kultura jednoty bratrské v 16. století**, který bude v r. 2019 vrcholit reprezentativní výstavou zaměřenou na působení jednoty bratrské v Litomyšli v 16. století a bratrský tisk, vědeckou konferencí a publikací; projekt probíhá ve spolupráci s Historickým ústavem AV ČR (R. Klimeš)
- d) **rozhovory s pamětníky s vazbou k Portmoneu**; jako dokumentační činnost proběhly rozhovory s pamětníky a byly natočeny na kameru pro budoucí badatelské i prezentační využití (pamětníci: nevládní syn Portmana Václav Josefy, jeho bratranec Josef Zavřel, konzervátorka památkové péče Alena Randáková, emeritní starostové Miroslav Brýdl a Michal Kortyš, restaurátoři Vendula a Jiří Látalovi, Jan Turský a Ladislav Kryl, historik umění Jiří Kaše, knihkupci Hana a Luboš Švehelkovi, stavitel Milan Trávníček a architekt Mikuláš Hulec) (H. Klimešová, R. Klimeš)
- e) pokračovala spolupráce krajských muzeí a Souboru lidových staveb Vysočina v rámci vládní **Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu** v ČR na léta 2016 až 2020; muzeem připravilo dva návrhy na osoby vhodné pro udělení titulu Mistr řemeslné výroby; přijata byla jen Ing. Lenka Kmošková s pletením nádob ze slámy (H. Klimešová)

- **archeologické výzkumy**

- a) bylo realizováno či administrativně řešeno **183 záchranných archeologických výzkumů** ve Svitavském regionu; na řadu dalších byly zpracovány nabídky a výzkumy se nebudou realizovat či se budou provádět později; u výzkumů realizovaných jinými pracovišti přebíralo RML nálezy z regionu do svých sbírek (J. Němcová)

Záchranné archeologické výzkumy v r. 2017:

číslo výzkumu	lokality - kód	poznámka
ZAV* 32/16	Biskupice	lokality Hrubé kolo, prospekce
ZAV* 39/16	Polička	Alšova ulice, rekonstrukce
ZAV* 48/15	Polička	městský park, vodovod a pítka na dětském hřišti
ZAV* 51/16	Gruna	výšinné opevněné sídlo, prospekce
ZAV* 56/15	Svitavy	zateplení kina, s tím spojené ing. sítě
ZAV* 64/16	Němčice	úprava toku, Lesy ČR
ZAV* 69/16	Janov	16 PB - KODUS
ZAV* 80/16	Městečko Trnávka	RD paní Schüsserova
ZAV* 85/16	Desná	výměna vodovodu od čp. 91
ZAV* 97/16	Moravská Třebová	ulice K. Čapka, rekonstrukce vodovodu
ZAV* 98/16	Němčice	optický kabel - Fortech
ZAV* 121/15	Radiměř	stavba RD p. Absolon
ZAV* 130/16	Opatovec	stavba RD, p. Lamparek
ZAV* 135/15	Polička	kostel sv. Jakuba krypta
ZAV* 148/15	Litomyšl	zámek ohradní zeď - socha sv. Metoděje
ZAV* 150/16	Svitavy	stavba poldru a polní cesty C7
ZAV* 158/15	Staré Město	vodovod u kostela sv. Kateřiny
ZAV* 161/16	Svitavy	optická síť Coma, elektro Černý
ZAV* 164/15	Litomyšl	stavba RD u kina Sokol
ZAV* 165/16	Moravská Třebová	obchodní centrum Morava
ZAV* 170/16	Moravská Třebová	Lidická ulice, výměna vodovodu
ZAV* 171/16	Staré Město	rekonstrukce vodovodu pod sokolovnou
ZAV* 172/16	Linhartice	výměna vodovodu
ZAV* 173/16	Mladějov	rekonstrukce vodovodu objekt SO1
ZAV* 182/16	Moravská Třebová	ulice Gorazdova - přeložka kanalizace
ZAV* 186/16	Opatov	rozšíření komunikace
ZAV* 187/16	Litomyšl - Záhradí	stavba RD, p. Vlach
ZAV* 189/16	Stašov	kanalizace obce
ZAV 01/17	Karle	hala pro býky
ZAV 02/17	Jaroměřice	I. etapa kanalizace

ZAV 03/17	Moravská Třebová	vedení nn, paní Vykydalová
ZAV 04/17	Svitavy	nové OM p. Košík
ZAV 05/17	Litomyšl	Lidická, Na Prokopu - nové RD (10 RD)
ZAV** 06/17	Litomyšl	Smetanovo nám. čp. 114
ZAV 07/17	Chornice	stavba skleníků
ZAV 08/17	Hradec nad Svitavou	zvýšení vydatnosti vodního zdroje
ZAV 09/17	Moravská Třebová	ulice K. Čapka - REKO MS
ZAV 10/17	Litomyšl	ulice Zahradní + 1, REKO MS
ZAV 11/17	Svitavy	autosalon WV
ZAV 12/17	Pěčíkov	úprava koryta potoka
ZAV 13/17	Chornice	stavba RD - paní Haikerová
ZAV 14/17	Celý region	Stavba rodinných domků (32 dozorů RD)
ZAV 15/17	Moravská Třebová	ulice Svitavská - vodovod
ZAV 16/17	Svitavy	ulice Gorkého a Uzavřená vedení nn
ZAV 17/17	Nová Sídla u Morašic	vedení nn
ZAV** 18/17	Polička	dům u hřbitovní zdi
ZAV 19/17	Opatov	rekonstrukce silnice
ZAV 20/17	Moravská Třebová	ulice K. Čapka a Lidická, vedení nn
ZAV 21/17	Dlouhoňovice u Žamberku	vedení nn
ZAV 22/17	Dlouhá Loučka	vedení nn
ZAV** 23/17	Moravská Třebová	rekonstrukce C, D dům pro seniory
ZAV 24/17	Chornice	stavba RD p. Vykydal
ZAV 25/17	Polička	městský park - úpravy komunikací
ZAV 26/17	Polička	ulice Střítežská - nové chodníky a parkoviště
ZAV 27/17	Vlčkov	vedení nn
ZAV** 28/17	Lanškroun	centrum obchodu a služeb Lanškroun II. etapa
ZAV 29/17	Lanškroun	stavba RD, p. Kolomý, Kozinova ulice
ZAV 30/17	Litomyšl - Záhradí	stavba RD, paní Rumpová
ZAV 31/17	Horní Újezd - Víška	vedení nn
ZAV 32/17	Opatov	železniční přejezd
ZAV 33/17	Svitavy	železniční přejezd
ZAV 34/17	Bystré u Poličky	vedení nn, p. Dudek
ZAV 35/17	Němčice Zhoř	vedení nn
ZAV 36/17	Dlouhá Loučka	vedení nn JV část obce - směr Křenov
ZAV 37/17	Trstěnice	vedení nn
ZAV** 38/17	Svitavy	ulice Soudní, vedení nn
ZAV 39/17	Jaroměřice	rekonstrukce TS 525
ZAV 40/17	Lanškroun	vedení nn (směr Třešňovec)
ZAV 41/17	Svitavy	ulice U stadionu + 1REKO MS
ZAV 42/17	Svitavy	ulice Pavlova REKO MS
ZAV 43/17	Bystré u Poličky	infrastruktura pro RD - Hradčany, I. etapa
ZAV 44/17	Hylváty	U řeky, vedení nn
ZAV 45/17	Nová Ves u Litomyšle	knn - České Radiokomunikace
ZAV 46/17	Moravská Třebová	Svitavská - REKO MS
ZAV 47/17	Městečko Trnávka	Rynk - vodovodní řad
ZAV 48/17	Litomyšl	Smetanovo nám. - sondy u morového sloupu
ZAV 49/17	Jevíčko	p. Špaček - vedení nn, ELRO Czech. s.r.o
ZAV 50/17	Jedlová u Poličky	vedení nn - K energo
ZAV 51/17	Morašice	náhrada TS 0708 a vdvu UO 0708
ZAV 52/17	Litomyšl	optická síť I. etapa
ZAV 53/17	Litomyšl	optická síť Ropkova ulice
ZAV 54/17	Chornice	stavba RD, paní Kozelkova
ZAV 55/17	Jevíčko	stavba RD, paní Popelka
ZAV 56/17	Polička	Dvořákova + Střítežská ulice, vedení nn
ZAV 57/17	Makov	vedení nn, VČE - p. Jireček
ZAV 58/17	Janov	přístavba tělocvičny ZŠ
ZAV 59/17	Svojanov	předhradí hradu - oprava po vrchu cesty
ZAV 60/17	Svojanov	hrad - sanace hradeb úsek pro odpočinkovou zónu
ZAV 61/17	Moravská Třebová	Cechovní, plyn. přípojka - p. Lošťák
ZAV 62/17	Litomyšl, Nedošín	velkoobchod ORION s.r.o., skladovací hala
ZAV** 63/17	Jevíčko	Smolenské údolí - nádrž
ZAV 64/17	Staré Město	vodovodní přípojka od čp. 111 - 92
ZAV 65/17	Jaroměřice	stavba vodovodu čp. 121 - čp. 84
ZAV 66/17	Litomyšl	Vertex - parkoviště
ZAV 67/17	Moravská Třebová	ulice K. Čapka REKO MS
ZAV 68/17	Hradec nad Svitavou	vedení nn 8xRD Pytel, Energomontáže
ZAV** 69/17	Polička	ulice Eimova, Fortna, Pálená, Tylova, vedení nn

ZAV 70/17	Polička	trafostanice u zimního stadionu
ZAV** 71/17	Jevíčko	ulice Růžová a Soudní – oprava kanalizace
ZAV** 72/17	Jedlová	rekonstrukce vodovodu
ZAV 73/17	Litomyšl	Mariánská ul. (havárie plynu)
ZAV 74/17	Litomyšl	Mariánská ul., stavba RD, p. Portlík
ZAV 75/17	Strakov	vedení nn Flach, MATEX
ZAV 76/17	Kozlov	zahrádkářská kolonie, vedení nn VČE
ZAV 77/17	Brněnec	vedení nn Obec, bytový dům
ZAV 78/17	Dlouhá Loučka	3462, Kopal RD - nové OM
ZAV 79/17	Polička	městský park - úpravy včetně osvětlení Etapa Ib
ZAV 80/17	Jevíčko	chodník v parku
ZAV 81/17	Biskupice	vodovod v jádru obce
ZAV 82/17	Osík	vedení knn, p. Sedláček, Energomontáže
ZAV 83/17	Cerekvice nad Loučnou	vedení nn – paní Zemanová, Energomontáže
ZAV 84/17	Zadní Arnoštov	osada Mařín, vedení nn, Ing. Blábolil, ELRO
ZAV 85/17	Polička	vedení nn Alšova ulice
ZAV 86/17	Litomyšl	Zahájí - knn – p. Jireček
ZAV 87/17	Jaroměřice	oprava vodovodu
ZAV 88/17	Pohodlí - Nová Ves	Bohemiatex hala
ZAV 89/17	Sebranice	posklizňová linka, Agrodružstvo
ZAV 90/17	Lubná	kommunikace a ing. sítě - U bramborárny
ZAV 91/17	Květná	výměna vodovodního řadu
ZAV 92/17	Karle	odvlhčení kostel sv. Bartoloměje
ZAV 93/17	Litomyšl	ulice 9. května REKO MS
ZAV** 94/17	Litomyšl	zámek - nádvoří - rekonstrukce brodidla
ZAV 95/17	Vendolí	vedení nn
ZAV 96/17	Litomyšl	Zámecká ulice - vodovod - oprava
ZAV 97/17	Litomyšl	Jiráskova ulice (sondy u musea a kostela)
ZAV 98/17	Stašov	vedení nn
ZAV 99/17	Polička	restaurace Přístav, kanalizační přípojka
ZAV 100/17	Poříčí	vedení nn, MATEX HK
ZAV** 101/17	Litomyšl	ulice Tyršova +3, REKO MS
ZAV 102/17	Litomyšl	ulice V. K. Jeřábka + 1 ul. Peciny, REKO MS
ZAV 103/17	Bělá u Jevíčka	rekonstrukce vodovodu
ZAV 104/17	Svitavy	přístavba učebny SOU Svítavy
ZAV** 105/17	Litomyšl	SŠ zahradnická a technická, rek. budovy, skleník
ZAV 106/17	Telecí	vedení nn
ZAV 107/17	Boršov	p. Kadlec nová TS, K - energo
ZAV** 108/17	Jevíčko	Blaukom, přípojka vody
ZAV 109/17	Polička	SOU a SOŠ, rekonstrukce
ZAV 110/17	Opatov	TS a VN, ČEZ
ZAV 111/17	Telecí	vývody TS SY_0144 rekonstrukce, VČE
ZAV 112/17	Polička	vybudování zázemí pro radarovou základnu
ZAV** 113/17	Litomyšl - Záhradí	ulice Lidická - II. etapa zainvestování
ZAV 114/17	Moravská Třebová	výměna vodovodu
ZAV 115/17	Litomyšl	ulice Lidická - knn – p. Viktořík, ELPO s.r.o
ZAV** 116/17	Jevíčko	Okružní ulice - II. etapa
ZAV 117/17	Pomezí	knn – p. Mach, Energomontáže
ZAV 118/17	Osík	odkanalizování domů čp. 228, 177, 367, 171
ZAV** 119/17	Jevíčko	sběrný dvůr
ZAV 120/17	Suchá Lhota	vedení nn směr Prosekanec, Energomontáže
ZAV 121/17	Lubná u Poličky	knn paní Drašarová, ELRO
ZAV 122/17	Lubná u Poličky	knn pro 8 RD - OBEC
ZAV 123/17	Boršov	11422, p. Macker - nové OM
ZAV 124/17	Litomyšl	Style Plus - přístavba
ZAV 125/17	Litomyšl	výrobní hala SKM
ZAV 126/17	Svitavy	novostavba zámecké dílny, LU-MI servis s.r.o
ZAV 127/17	Moravská Třebová	přístřešek pro nákladní automobily
ZAV 128/17	Svitavy	objekt T. G. Masaryka, kanalizace a vodovod
ZAV 129/17	Litomyšl	doplnění rozvodu elektro NN
ZAV 130/17	Trstěnice	vedení nn v obci
ZAV 131/17	Trpín	vedení nn
ZAV** 132/17	Poříčí	odkanalizování Zrnětína, I. etapa
ZAV 133/17	Polička	nová trafostanice, PROFI EMG
ZAV 134/17	Svitavy	Hálkova, Ing. Ducháček, nové OM
ZAV 135/17	Biskupice	stavba TS
ZAV 136/17	Svitavy	Lu - MI servis, vedení nn
ZAV 137/17	Jevíčko	ulice A. Mikuláše - chodník a parkoviště,

ZAV 138/17	Moravská Třebová	Nádražní ulice, vedení nn
ZAV 139/17	Polička	Ladova ulice (vedení nn)
ZAV 140/17	Moravská Třebová	ulice Dr. Loubala, kanalizace + 2x RD
ZAV 141/17	Pohodlí u Litomyšle	VN 3920 - rekonstrukce, Energomontáže
ZAV 142/17	Svitavy – Mor. Lačnov	spediční hala
ZAV** 143/17	Polička	ulice Tylova a Šaffova, rekonstrukce,
ZAV 144/17	Jarošov	Varga -svod a zemní kabel SS100 KNN
ZAV 145/17	Budislav u Litomyšle	vedení knn - Heger
ZAV** 146/17	Svitavy	Polyfunkční dům, Jiráskova ulice
ZAV 147/17	Zadní Arnoštov	osada Lípa, vedení nn
ZAV 148/17	Jevíčko	odvlhčení domu čp. 98
ZAV** 149/17	Litomyšl	letní areál u vodárny
ZAV 150/17	Březina	vedení nn, paní Brtková
ZAV 151/17	Svitavy	kanalizace na ulici Jiráskova, Město
ZAV** 152/17	Hradec n. Svitavou - Lačnov	obchvat silnice I/43
ZAV 153/17	Mladějov na Moravě	vedení nn
ZAV 154/17	Kamenec u Poličky	vedení knn, p. Popelka
ZAV 155/17	Polička	u Liboháje - knn – p. Mrňák

vysvětlivky

* výzkum, který přechází z minulého roku

** výzkum bude realizován až nebo ještě v následujícím roce

*** výzkum provádělo jiné archeologické pracoviště, nálezy a dokumentace ZAV z regionu jsou nebo budou uloženy v RML

• publikační činnost

- vydána publikace **Litomyšlské motocyklové závody 1947–1977** autora Zdeňka Vandase (red. M. Boštík) pojednávající o dějinách motocyklových závodů, které probíhaly v Litomyšli a přilehlém okolí; v 50. letech dosáhly takového věhlasu, že se jich účastnili i zahraniční jezdci
- vydána publikace **Mikuláši na Litomyšlsku** autorky Hany Klimešová, která pojednává o tradici zdejších mikulášských průvodů a využívá zejména unikátní obrazové prameny ze sbírek muzea
- vydána publikace **Počátky festivalu Smetanova Litomyšl** autorů Martina Boštíka a Stanislava Vosyky, která analyzuje cestu k založení hudebního festivalu Smetanova Litomyšl v r. 1946 a na základě nových pramenů zásadně reviduje některé tradované představy o jeho vzniku; knihu vydala Smetanova Litomyšl, o.p.s. ve spolupráci s muzeem u příležitosti 60. ročníku festivalu; kniha byla oficiálně představena v pražském Rudolfinu 16. 1. 2018 v rámci prezentace programu nadcházejícího ročníku festivalu
- zahájen ediční projekt **Stezky dědictví – Muzeum pod širým nebem**; smyslem doprovodného programu muzejní expozice je propojit muzeum s pleněrem; návštěvník se v expozici seznámí s určitým fenoménem a v jeho poznávání může s tištěným "průvodcem", drobnou skládačkou, pokračovat v pleněru; muzeum se tak stane výchozím bodem naučných pěších procházek a námětem výletů na kole či automobilem; v r. 2017 byly vydány tři skládačky – **Litomyšlské motocyklové závody, Židé v Litomyšli, Nedošinský háj** (M. Boštík, R. Klimeš)
- vydán **reprotisk čtyř krámařských tisků**, konkrétně titulů *Tajůjemná samovražda!*, *Loučení pijáka s kořalkou*, *Nová píseň Má Zuzanka* a *Truchlivá píseň se smutnou notou o žalostném vychování*, pocházejících z produkce litomyšlské tiskárny Vladimíra Augusty v letech 1889–1939; muzeum je vydalo při příležitosti zahajování lázeňské sezony v Litomyšli a pro připomenutí starých časů, kdy tyto písně tvořily osobitý městský folklór (M. Vopařilová)
- články a studie:**
 - M. Boštík: *Proces s Františkem Ambrožem Stříteským a spol. (1950)*. In: Karel SCHELLE – Jaromír TAUCHEN (eds.), *Encyklopedie českých právních dějin*, IX. svazek, *Procesy (od roku 1950) – Pů, Plzeň a Ostrava 2017*, s. 49–57
 - M. Boštík: *Boštíkovi z Ležákova mlýna a Dolní Újezd*. In: *Dolní Újezd 1167–2017. Sborník příspěvků k historii a současnosti, Dolní Újezd 2017*, s. 308–314
 - J. Němcová, J. (T. Žďárová): *Nejstarší dějiny Dolního Újezda a jeho okolí*. In: *Dolní Újezd 1167–2017. Sborník příspěvků k historii a současnosti, Dolní Újezd 2017*, s. 79 – 93
 - P. Chaloupka: *Pivovar Bajloni, litomyšlská stopa v Srbsku*, In: <http://www.rml.cz/cs/regionalni-historie/popularizacni-clanky/bajloni.html>

g) **redakční práce:**

- R. Klimeš – spolupráce na kalendáři *Příběh zámku Litomyšl 2018* u příležitosti 450. výročí založení základního kamene zámku

5. ODBORNÁ ČINNOST VE VZTAHU K ODBORNÉ VEŘEJNOSTI

- **metodická činnost vůči organizacím v Pk**
 - a) RML standardně poskytuje metodickou pomoc všem muzejním subjektům v Pardubickém kraji (zejména městským muzeím) v širokém spektru muzejních činností – správa sbírek, jejich ochrana, digitalizace či webové prezentace; RML je metodickým centrem pro sbírky numizmatiky, skla a keramiky
 - b) Městská galerie Litomyšl – soustavná metodická pomoc ohledně správy sbírek a CES (R. Klimeš)
- **spolupráce s organizacemi v Pk**
 - a) spolupráce při prezentační činnosti RML na doprovodných programech a celoměstských akcích: Městská galerie Litomyšl, IC Litomyšl, Město Litomyšl (propagace médiím, akce k ArchiMyšli), Městská knihovna Litomyšl (vzdělávací programy), Zámecké návrší Litomyšl, Střední škola zahradnická a technická Litomyšl, Rodinné centrum Litomyšl, Dům dětí a mládeže Litomyšl (např. Muzejní noc), Základní umělecká škola B. Smetany v Litomyšli, Východočeské muzeum v Pardubicích, školy všech stupňů, Smetanova Litomyšl, o. p. s., Modrotisk Danzinger – tradiční modrotisková dílna Olešnice
 - b) zápůjčky sb. předmětů muzeím a dalším subjektům v Pk: Městské muzeum Ústí nad Orlicí, Centrum Bohuslava Martinů v Poličce, Městské muzeum Česká Třebová, Město Jevíčko, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Regionální muzeum v Chrudimi, Městské muzeum a galerie ve Svitavách
- **zápůjčky a výpůjčky předmětů**
 - a) zápůjčky sbírkových předmětů z RML pro výstavní účely muzeím a galeriím v ČR a dalším subjektům; celkově bylo **zapůjčeno 208 sb. předmětů** ze sbírky RML (11 smluv; mimo jsou celé zapůjčené výstavy)
 - b) výpůjčky sbírkových a jiných předmětů pro výstavní účely v RML od muzeí a galerií v ČR a dalších subjektů i soukromých majitelů (16 smluv – 272 předmětů)
- **badatelské služby a konzultace**
 - a) dle požadavků badatelů muzeum předkládalo k badatelským účelům sbírkové předměty, archiválie a publikace z odborné knihovny. Celkový počet registrovaných badatelů: 20, celkový počet návštěv: 33
 - b) muzeum celoročně poskytovalo informace a konzultace studentům, vědeckým a vlastivědným pracovníkům (cca 50 badatelských dotazů)
 - c) muzeum poskytlo badatelům na základě 16 žádostí o reprodukce 111 digitálních obrázků sbírkových předmětů ve správě RML
- **odborná knihovna**
 - a) muzejní odborná knihovna se rozrostla o 92 nových knižních titulů, odebíráno bylo rovněž 7 regionálních a odborných periodik
 - b) pokračovalo doplňování elektronické evidence knihovního fondu o nové přírůstky (M. Vopařilová)
- **semináře a konference**
 - a) organizace a pořádání **semináře Etnografické komise AMG** v prostorách muzea ve dnech 25. – 26. 4. - zasedání komise, přednáškový cyklus a odborná exkurze do Dolního Újezda, Trstěnice a Čisté (H. Klimešová)
- **další odborná činnost, přednášky**
 - a) aktivní členství v Etnografické komisi AMG (H. Klimešová)
 - b) aktivní účast na seminářích Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku AMG (R. Kmošková)
 - c) přednáška M. Boštíka: *Stanislav Bubeníček*, Městská knihovna Litomyšl, určeno pro širokou veřejnost, 13. 2.
 - d) referát H. Klimešové: *Spontánní oslavy 1. máje*, Seminář Etnografické komise AMG, Litomyšl, 25. 4.
 - e) referát J. Němcové: *Surovinová základna kultury s lineární keramikou na moravsko-českém pomezí* (spoluautoři: P. Kejval – J. Mareček – J. Němcová – A. Přichystal) na mezinárodní konferenci *Otázky neolitu a eneolitu našich zemí 2017*, Zdětín – Bělecký mlýn, 25. – 27. 9.
 - f) referát H. Klimešové: *Mikuláši na Litomyšlsku*, Seminář Etnografické komise AMG, Vsetín, 4. 10.

- g) přednáška H. Klimešové: *Výroční obyčeje na příkladech z Litomyšlska*, Univerzita 3. věku při Univerzitě Pardubice, Litomyšl, 2. 11.

6. AKTIVITY VE SMĚRU K ŠIROKÉ VEŘEJNOSTI

- **stálá expozice**
 - a) rozsáhlá nová stálá expozice "Litomyšl – město kultury a vzdělanosti" v hlavní budově RML byla veřejnosti zpřístupněna v roce 2014
 - b) zpřístupnění Rodného bytu B. Smetany (duben až říjen, v dubnu a říjnu pouze o víkendech, o přestávkách při koncertech Smetanovy Litomyšle, mimo sezónu pro skupiny na objednání)
 - c) zpřístupnění Portmonea – Musea Josefa Váchala (od data převzetí 2. 11. 2016 pro skupiny na objednání, jinak otevřeno sezónně) s novou stálou expozicí
- **výstavní činnost**

Výstavní prostory RML v hlavní budově:

termín	název a legenda	vlastní/zapůjčená sbírková/nesbírková
6. 11. 2016 – 22. 1. 2017	PATCHWORK VONÍ BARVAMI	vlastní/zapůjčená nesbírková
Výstava Spolku patchworku Litomyšl ve spolupráci s holandskými patchworkářkami z Rodenu představila novinky ze své tvorby - deky, drobné dekorace, quilty, polštáře, hračky a mnoho dalšího. Věřte nebo ne, ale v roce 2016 se litomyšlské patchworkářky společně sešly již na 108. dílně. Cílem spolku je sdružovat všechny „spřízněné duše“ se zájmem o šití patchworku a quilting, ale také se zájmem o ruční práce. Svůj koníček nadšené švadlenky propagují a rozšiřují, kde se dá. Například na pravidelných šicích dílnách, výstavách a předváděcích akcích nejen pro členky spolku, ale také pro širokou veřejnost. (R. Kmošková)		
5. 12. 2016 – 22. 1. 2017	STANISLAV BUBENÍČEK – LITOMYŠLSKÝ FOTOGRAF, SPISOVATEL A HUMORISTA	vlastní sbírková
JUDr. Stanislav Bubeníček (1904–1979) byl litomyšlský advokát, spisovatel, amatérský fotograf a filmař, hudebník, esperantista a velký humorista. Poté, co byl v roce 1950 z politických důvodů nucen zanechat advokátní praxe, vystřídal celou řadu povolání – od lesního dělníka, přes elektrikáře, recepčního až po klarinetistu v kapelách cirkusů Čechie a Humberto. Výstava představila jeho život, literární dílo a výběr ze snímků, které vytvořil v Litomyšli v době druhé světové války. (M. Boštík)		
5. 2. – 3. 9.	IMAGINÁRIUM V LITOMYŠLI ŽIVÁ VÝSTAVA DIVADELNÍCH, LOUTKOVÝCH A VÝTVARNÝCH OSTROSTŘELCŮ	zapůjčená nesbírková
Výstava oživuje výtvarné objekty, loutky, obrázky a divadelní dekorace. Dovednost tvůrců však míří jako oko ostroželců na hravost a představivost návštěvníků výstavy. Do této výstavy smíte vstoupit jako do výtvarné herny, ožvilé divadelní dekorace nebo laboratoře geniálního vynálezce, který vás nechá objevit krásy a taje světa vašimi vlastníma očima. Vystavující loutkoví, divadelní a výtvarní ostroželci: Martin a Renata Lhotákoví, Pavel Macek, Stanislava Stuchlá, Jana Paulová, Andrea a Josef Sodomkovi, Irena Vodáková, Tereza Komárková, Matěj Forman, Tereza Vostradovská, Veronika Podzimková, Barka Tuhá, Kamila Spěváčková..... Po výstavách v Paříži, Trutnově, Plzni, dánském Silkeborgu a na zámku v Kostelci nad Orlicí doputovalo IMAGINÁRIUM a jeho tvůrci do Litomyšle. Instalaci provedli samotní tvůrci ve spolupráci se zaměstnanci muzea. Koordinátorem výstavy se stal Matěj Forman. (H. Klimešová)		
18. 9. 2017 – 7. 1. 2018	LITOMYŠLSKÉ MOTOCYKLOVÉ ZÁVODY 1947–1977	vlastní sbírková/nesbírková
Výstava představila dějiny motocyklových závodů, které probíhaly v Litomyšli a přilehlém okolí celé tři desetiletí. Návštěvníci měli možnost se seznámit s jednotlivými okruhy, které se měnily stejně jako samotný název závodů. V 50. letech dosáhla Cena města Litomyšle takového věhlasu, že se jí účastnili i zahraniční jezdci. (M. Boštík)		
18. 9. 2017 – 7. 1. 2018	PIVOVARNICTVÍ V PARDUBICKÉM KRAJI	zapůjčená/vlastní nesbírková
Putovní výstava chrudimského muzea se věnovala především pivovarům v kraji za posledních sto let (1913–2013), kdy zde bylo nebo je v činnosti 41 pivovarů. Byla doplněna o představení místního minipivovaru a rodinného podniku litomyšlských rodáků – srbský velkopivovar Bajloni. (P. Chaloupka)		
30. 9. – 12. 11.	ZDEŇKA VYDROVÁ, ARCHITEKTKA	zapůjčená nesbírková
Zdeňka Vydrová působí od roku 1991 jako městská architektka Litomyšle a patří tak ke klíčovým osobnostem, které stojí za úspěchem města, coby jednoho z center současné české architektury. Její činnost byla v roce 2016 oceněna Cenou Ministerstva kultury a vítězstvím v soutěži Architekt obci. Výstava, která se uskutečnila v rámci ArchiMyšle 2017, představila Zdeňku Vydrovou jako špičkovou		

urbanistku, ale též jako autorku řady pozoruhodných novostaveb a rekonstrukcí. (R. Klimeš)		
28. 11. 2017 - 21. 1. 2018	OD ADVENTU PO TŘI KRÁLE	vlastní sbírková
Víte, co se dělo v minulosti na svatou Kateřinu? Že kromě Mikuláše s čertem a andělem obcházely vesnice i průvodci Lucek a Barborek? Máte rádi vánoční betlémy a těšíte se na dárky pod stromečkem? Právě vy jste mohli strávit sváteční čas v muzeu na výstavě připomínající tradiční zvyky adventního a povánočního období. (H. Klimešová)		
celoročně	PŘÍRODA LITOMYŠLSKA	vlastní sbírková
Malé výstavy o různých přírodních prostředích v regionu s využitím předloňské rozsáhlé akvizice přírodovědných sbírek. 10. 1. – 9. 4. – Ruderál – rostliny a živočichové (hmyz, ptáci i savci) typičtí pro ruderál, tj. druhotné, člověkem vytvořené prostředí 11. 4. – 9. 7. – Louky a sady – rostliny a živočichové (ptáci, savci, hmyz) typičtí pro louky, sady a zahrady 11. 7. – 8. 10. – Mokřady – rostliny a živočichové (ptáci, savci, hmyz, plži) typičtí pro prameniště, rašeliniště, slatiniště nebo podmáčené louky 9. 10. 2017 – 7. 1. 2018 – Skály a lomy – rostliny a živočichové typičtí pro skalní města, jeskyně, kamenná moře, lomy nebo třeba i lidská obydlí, která některým živočichům skály nahrazují (P. Chaloupka)		
srpen - prosinec	Z HLÍNY ROVNOU DO VITRÍNY	vlastní sbírková
Malá výstava ve vitríně ve foyer muzea prezentovala některé z nových nálezů učiněných při záchranných archeologických výzkumech prováděných muzeem – nálezy z pozdní doby kamenné z lokality Na Prokopu v Litomyšli. (J. Němcová)		

Výstavní prostory RML v Portmoneu:

termín	název a legenda	vlastní/zapůjčená sbírková/nesbírková
25. 3. - 21. 5. a 12. 9. - 31. 10.	HISTORICKÉ FOTOGRAFIE PORTMONEA	vlastní sbírková
Výstava snímků pořízených v minulosti v interiéru i exteriéru Portmonea od dob Josefa Portmana a Josefa Váchala až do otevření muzea roku 1993. (H. Klimešová)		
3. 6. – 3. 9.	Z VÁCHALOVA RODINNÉHO ALBA	zapůjčená sbírková
Výstava Váchalových soukromých fotografií aneb obrazová galerie jeho nejbližších, dvounohých i čtyřnohých. Matka, otec, manželka Máša, přítelkyně Anna Macková, pes Voříšek a Tarzan nebo kočka Doxa stanuli často před objektivem Josefa Váchala. Kurátorkou výstavy byla PhDr. Hana Klínková z Masarykova ústavu a archivu Akademie věd ČR, v.v.i. Výstava byla pořádána ve spolupráci s Památkem národního písemnictví. (H. Klimešová)		

Jiné výstavní prostory:

název a legenda	místo / termín	vlastní/zapůjčená sbírková/nesbírková
RETROGAMING – POČÁTKY OSOBNÍCH POČÍTAČŮ U NÁS Úspěšná putovní výstava RML se v r. 2017 uskutečnila ve čtyřech muzeích po celé republice. (P. Chaloupka)	13. říjen 2016 – 8. leden 2017 Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně 20. leden – 2. duben Městské muzeum a galerie ve Svitavách 14. duben – 9. červenec Muzeum Sokolov 3. říjen – 19. listopad Opavská kulturní organizace	vlastní nesbírková
ZMATENÉ PENÍZE Putovní numizmaticko-výtvarná výstava RML o zmatcích ve financích států zapojených do první světové války a o tématech na platidlech. V r. 2017 se uskutečnila ve třech muzeích. (P. Chaloupka)	9. únor – 2. duben Muzeum Českého ráje v Turnově 2. květen - 27. srpen Muzeum Litovel 13. září - 30. prosinec Prachatické muzeum	vlastní sbírková

- doprovodné a vzdělávací programy, práce s veřejností

a) *První čtvrtek v měsíci vstup do muzeí a galerií zdarma*

- muzeum se znovu připojilo k celoměstské kampani za účelem zvýšení turistického ruchu a dostupnosti kultury; akce se účastní 15 muzeí a galerií; město k ní vydalo propagační tiskoviny (skládačka, plakát)
- b) **Zimní dětská herna**
- volné hraní rodičů s dětmi v teple muzejního sálu, do 17. 4. (R. Kmošková, S. Běťáková)
- c) **doprovodný program výstavy Stanislav Bubeníček**
- **výtvarná dílna pro školy** s lektorem Ondřejem Moučkou, autorem ilustrací pro Bubeníčkovu knihu *Povídej, jaks byls malejs*, do 22. 1. (R. Kmošková)
- d) **doprovodný program výstavy Patchwork voní barvami**
- **komentované prohlídky výstavy pro školy a veřejnost** s lektorem, doplněno povídáním k vánočním zvykům, do 22. 1. (R. Kmošková)
- e) **Masopust držíme...**
- lektorovaný vzdělávací program pro školy – seznámení s tradicí, tvorba masek a vrkočů, 22. – 24. 2. (R. Kmošková, M. Vopařilová, Š. Chaloupková)
- f) **dílna pro veřejnost Šití přes papír**
- lektorovaná dílna ve spolupráci se Spolkem patchworku Litomyšl, 12. 3. (R. Kmošková)
- g) **Veselé jarní tvoření**
- komponovaný lektorovaný program pro školy – povídání o zvycích, výtvarná dílna s výrobou Smrtholky a Morany, folklórní tanec; pořádáno ve spolupráci se souborem Heblata ze ZUŠ B. Smetany a Zahradnickou a technickou školou, 6. – 7. 4. (R. Kmošková, Š. Chaloupková, M. Vopařilová)
- h) **Smrt jsme Vám vynesli, nové léto přinesli...**
- komponovaný lektorovaný program pro veřejnost – poznávání velikonočních zvyků, řemeslná dílna, vynášení Morany z města do řeky; pořádáno ve spolupráci se souborem Heblata ze ZUŠ B. Smetany, 8. 4. (R. Kmošková, Š. Chaloupková, M. Vopařilová)
- i) **doprovodný program výstavy Imaginárium v Litomyšli**
- **divadelní představení Aladin** Divadla bratří Formanů – pořádal Smetanův dům ve svých prostorách, návštěvníci výstavy získali slevu na lístek do divadla, 20. 4. (H. Klimešová)
- j) **S nitkou po Trstenické stezce**
- mezigenerační vzdělávací projekt pro prarodiče a vnoučata ve spolupráci s Městskou knihovnou Litomyšl; teoretické i praktické seznámení s tradičními textilními řemesly pod vedením muzejních lektorů; šest celodenních programů v termínu duben až říjen (R. Kmošková)
- k) **Zahájení VI. litomyšlské lázeňské sezony** - muzeum se již tradičně připojilo k celoměstskému (recesistickému) zahajování lázeňské sezony:
- **Lázeňská pohoda v muzeu – sluneční lázně** – posezení na slunečních terasách muzea s otevřenou muzejní kavárnou
 - prodej reprintů **kramářských písní** muzejním kamelotem
 - „divadelní“ představení **Mord a láska po sto letech** na terasách muzea inspirované litomyšlskými kramářskými písněmi; provedli manželé Švehelkovi s přáteli (R. Kmošková, M. Vopařilová)
- l) **Tři unikátní předměty, tři zastavení v dějinách**
- komentovaná prohlídka a prezentace tří vzácných předmětů z různých etap litomyšlské historie (graduál, katovský meč, Staškův daguerrotypický přístroj) s jedinečnou možností prohlédnutí si předměty bez vitrín; uspořádáno v rámci projektu **Otevřená muzea a galerie** – Pardubický kraj zve na neobvyklé zážitky ve svých kulturních institucích, 17. 5. (R. Klimeš)
- m) **Litomyšlská muzejní noc**, 3. 6.

- muzejní noc za účasti a ve spolupráci řady muzejních a galerijních institucí ve městě, soukromých i veřejných, a Domu dětí a mládeže Litomyšl; hlavní pořadatelem bylo RML a Zámecké návrší, p.o.
 - program RML (M. Vopařilová, R. Kmošková, H. Klimešová, S. Běťáková):
 - **slavnostní zahájení celé akce** před budovou muzea
 - **vernisáž výstavy Z Váchalova rodinného alba** v Portmoneu
 - **výroba maňášků a loutek** – samoobslužný program
 - **Pohádka o Šemíkovi aneb Horymírův skok** – loutkové divadlo Ančí a Fančí v přednáškovém sále
 - **vystoupení dětí z pěveckého oddělení ZUŠ** v Rodném bytě Bedřicha Smetany
 - **Beseda o tom, jaké to je psát a vydávat knihy o Josefu Váchalovi** s hosty Hanou Klínkovou a Zuzanou Zadrobílkovou v Portmoneu
 - **Když se setmí v muzeu – svět fantazie, kouzel a tajemství...** - noční hra - dobrodružná cesta muzeem a výstavou Imaginárium s mnoha úkoly a zastaveními u historických i legendárních postav
- n) **Letní dětská herna pro malé i velké návštěvníky**
- volné hraní a tvoření rodičů s dětmi, 10. 6. – 1. 10. (R. Kmošková, S. Běťáková, M. Vopařilová)
- b) **doprovodný program výstavy Litomyšlské motocyklové závody**
- **Spanilá jízda litomyšlského Veterán klubu** – před vernisáží výstavy projelo městem třikrát po původní závodní trati na tři desítky historických motocyklů se startem u věže původní radnice, poté byly stroje zaparkovány po dobu vernisáže před muzeem, 17. 9. (M. Boštík, M. Vopařilová)
- o) **dílna Plstění v muzeu**
- dílna pro členky Spolku patchworku Litomyšl, pro veřejnost k nahlédnutí, 2. 9. (R. Kmošková)
- p) **Krajské dožínky 2017**
- pro *Krajské dožínky* ve Východočeském muzeu v Pardubicích muzeum připravilo a realizovalo převlékárnu s replikami litomyšlských lidových krojů, 24. 9. (R. Kmošková, M. Vopařilová)
- q) **doprovodné programy výstavy Od adventu po Tři krále**
- **komentované prohlídky výstavy** pro školy a veřejnost (R. Kmošková, H. Klimešová)
 - **lektorovaná dílna pro školy** – Zvykoslovné vánoční tvoření – komentovaná prohlídka výstavy a tvoření ježků, vrkočů aj. (R. Kmošková)
 - **lektorovaný program Putování do Betléma** – nový vzdělávací program, jehož vznik podpořil grant MK ČR, zaměřený na historii betlémů a tradičních zvyků, světců a postav v adventním a vánočním období, pro školy a veřejnost (R.Kmošková, Š. Chaloupková)
- r) **Zimní dětská herna**
- volné hraní rodičů s dětmi v teple muzejního sálu, 3. 12. 2017 - 8. 4. 2018 (R. Kmošková, S. Běťáková)
- s) **Adventní neděle v muzeu** (R. Kmošková, R. Klimeš, H. Klimešová)
- 3. 12. – **Zimní radovánky v muzeu** – otevření oblíbené dětské herny (viz výše)
 - 10. 12. – **Zvykoslovné tvoření** – dílna pro veřejnost, tvoření zvykoslovných předmětů
 - 17. 12. – **Dárky pro potěšení druhých** – výroba dáreků s lektorem pro návštěvníky muzea i pro klienty Centra sociální pomoci města Litomyšl
 - 24. 12. – **Štědrovečerní koledování s Betlémským světlem** - tradiční koledování odpoledne 24. 12. se skupinou Věneband Litomyšl; Betlémské světlo zajistili litomyšlští skauti, otevřen byl i sousední piaristický kostel (ve spolupráci se Zámeckým návrším, p.o.)
- t) **doprovodný program výstavního cyklu Příroda Litomyšlska**

- **komentované prohlídky pro školy** s přírodovědcem L. Urbánkem, celoročně
- u) **lektorovaný program *Pojďte s námi do muzea***
 - celoroční program pro školy, dobrodružná cesta staletími, řemesla, historie; program lze objednat samostatně nebo přes projekt Škola na zámku Litomyšl (garantem programu je Zámecké návrší Litomyšl o.p.), do něhož je zapojen; realizováno 6 kurzů pro školy (95 účastníků) (R. Kmošková, Š. Chaloupková, M. Vopařilová)
- v) **lektorovaný program *Udělej si vlastní sgrafito!***
 - unikátní celoroční projekt vyvinutý ve spolupráci s Městskou galerií Litomyšl, při kterém si účastníci kurzu mohou vyrobit vlastní renesanční sgrafito; program lze objednat samostatně nebo přes projekt Škola na zámku Litomyšl (garantem programu je Zámecké návrší Litomyšl o.p.), do něhož je zapojen; realizováno 10 kurzů pro školy a pro veřejnost (149 účastníků) (H. Klimešová, M. Vopařilová, R. Kmošková, S. Běťáková, Š. Chaloupková, A. Binarová)
- w) **lektorovaný program *Za starého mocnářství***
 - celoroční program pro školy, při kterém si jeho účastníci na vlastní kůži vyzkouší, jaký by je čekal život, kdyby se narodili v Litomyšli v roce 1865; program lze objednat samostatně nebo přes projekt Škola na zámku Litomyšl (garantem programu je Zámecké návrší Litomyšl o.p.), do něhož je zapojen; realizováno 2 kurzy pro školy a pro veřejnost (22 účastníků) (R. Kmošková, Š. Chaloupková)
- x) **lektorovaný program *Prameny poznání***
 - žákům 6. tříd základních škol a středoškolákům praktickou činností objasňuje rozdíl mezi movitým a nemovitým kulturním dědictvím; program lze objednat samostatně nebo přes projekt Škola na zámku Litomyšl (garantem programu je Zámecké návrší Litomyšl o.p.), do něhož je zapojen; realizovány 3 kurzy pro školy (65 účastníků) (R. Kmošková, M. Vopařilová)
- **sbírky muzea na internetu**
 - a) probíhala pravidelná aktualizace internetové databáze *Sbírky RML online* (www.sbirky.rml.cz), která byla spuštěna v r. 2008 a portálu čtyř krajských muzeí *Klíč ke sbírkám muzeí Pardubického kraje* (www.klickesbirkam.cz)
 - b) menší část sbírek je přístupná na národním portálu eSbírky (www.esbirky.cz); v r. 2017 zde přibylo 316 sb. předmětů z fondu textilu, které byly obrazově digitalizovány z grantu MK ČR (R. Klimeš)
- **domovské webové stránky RML a profil na facebooku**
 - a) probíhala pravidelná aktualizace domovských webových stránek a facebooku – tiskové zprávy, informace o akcích pro veřejnost, zpráva o činnosti, snímky z výstav a doprovodných programů aj. (P. Chaloupka, H. Klimešová)
- **propagace RML, vztahy s médii**
 - a) každoměsíční tiskové konference města Litomyšl
 - b) tisk, klasická a elektronická distribuce letáků, plakátů a pozvánek na akce muzea
 - c) bannery na budově
 - d) spolupráce s tiskem (rozhovory, vlastní články) - Lilie, Svitavský deník, Český rozhlas Pardubice, Mladá fronta DNES - Kraj Pardubický, Česká televize – redakce Pardubice, CMS TV Svitavy (místní kabelová televize), Česká televize – program Tam-tam a Zprávičky na dětském programovém kanálu Děčko
 - e) osobní vazby s novináři
 - f) internetové portály: Kudy z nudy, Kam s dětmi, Do-muzea.cz, Rodinné pasy, Senior pasy
 - g) vydány tři druhy propagačních skládaček - pro každou budovu muzea (hl. budova, Rodný byt B. Smetany, Portmoneum)
 - h) spolupráce při přípravě propagačních tiskovin města Litomyšl mj. s akcemi muzea (Kalendář akcí na rok 2017, nástěnný kalendář, Turistické noviny, Lázeňské noviny, Adventní noviny)
 - i) spolupráce při přípravě propagačních tiskovin a dalších materiálů firmy HRG Litomyšl s tematikou litomyšlských krojů (nástěnný kalendář, zápisník, balicí papíry, ponožky aj.)

- j) vydány či vyrobeny propagační drobnosti – kalendářiky, turistická známka a nálepka Rodného bytu B. Smetany, propiska s logem Portmonea

7. NÁVŠTĚVNOST MUZEA

	hlavní budova	Rodný byt B. Smetany	Portmoneum
návštěvníci celkem	16 741	10 451	6 727
z toho návštěvníci kulturních a vzdělávacích akcí RML	1 688	218	194

Celkově muzejní prostory a programy navštívilo **33 919 osob**.

Nejsou zde započítány putovní výstavy RML v jiných muzeích, které navštívilo cca 10 095 osob (Retrogaming cca 4 963, Zmatené peníze cca 5 132).

8. PROVOZNÍ ZÁLEŽITOSTI PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Zhodnocení hospodaření RML za rok 2017	
Výnosy	Kč 12 599 067,36
Náklady	Kč 12 599 067,36
Výsledek hospodaření – zisk	Kč 0

Podíl na celkovém rozpočtu (Kč 12 737 000,00)		
položka	částka	% celkového rozpočtu
energie	Kč 498 485,70	3,91 %
mzdy + odvody	Kč 6 612 898,00	51,92 %
odpisy	Kč 1 535 194,38	12,05 %
akviziční činnost	Kč 138 046,10	1,08 %
celkové příjmy	Kč 12 599 067,36	98,92 %
<i>v tom: provozní příspěvek</i>	<i>Kč 9 760 000,00</i>	<i>76,63 %</i>
<i>příjmy ze vstupného</i>	<i>Kč 811 405,00</i>	<i>6,37 %</i>
<i>příjmy z posk. služeb</i>	<i>Kč 749 535,88</i>	<i>5,88 %</i>
<i>granty a dotace:</i>	<i>Kč 223 000,00</i>	<i>1,75 %</i>
<i>Město Litomyšl (výstava „Motocyklové závody“, výstava „Zdeňka Vydrová“ a provoz Portmonea)</i>		
<i>Ministerstvo kultury („Putování do Betléma“ a Zpřístupnění části sbírky textilu na internetu“)</i>		
<i>dotace (Město Lit.)</i>	<i>Kč 300 000,00</i>	<i>2,36 %</i>
<i>dary</i>	<i>Kč 1 000,00</i>	<i>0,01 %</i>

Stav a čerpání fondů		
fond kulturních a sociálních potřeb	zůstatek 2017	Kč 12 880,00
	příjmy	Kč 94 910,00
	čerpání	Kč 56 174,00
	zůstatek 2018	Kč 51 616,00
fond rezervní	zůstatek 2017	Kč 573 900,91
	příjmy	Kč 339 660,62
	čerpání	Kč 76 645,20
	zůstatek 2018	Kč 836 916,33
fond reprodukce majetku	zůstatek 2017	Kč 244 137,13
	příjmy	Kč 2 713 194,38
	<i>z toho: dotace MK na soustavu regálů pro depozitář textilu</i>	<i>Kč 397 000,00</i>
	čerpání	Kč 1 789 035,41
	zůstatek 2018	Kč 1 168 296,10

Personální obsazení			
přepočtený počet pracovníků	16,23	100,00 %	
z toho			
odborný personál	9,51	58,60 %	<i>Mgr. René Klimeš, ředitel, kurátor sbírek</i> <i>Mgr. Petr Chaloupka, zástupce ředitele, kurátor sbírek</i> <i>PhDr. Martin Bošтік, kurátor sbírek</i> <i>Mgr. Hana Klimešová, kurátor sbírek</i> <i>Mgr. Miluše Vopařilová, archivář, kurátor sbírek</i> <i>Mgr. Alena Binarová, Ph.D., kurátor sbírek (od 1. 4.)</i> <i>Mgr. Jana Němcová, archeolog, kurátor sbírek</i> <i>BcA. Simona Běťáková, DiS, konzervátor</i> <i>Renata Kmošková, programová produkční</i> <i>Jan Kaďava, dokumentátor, správce budov (do 28. 2.)</i> <i>Tomáš Čermák, DiS., dokumentátor (od 1. 3.)</i>
obslužný personál	6,72	41,40 %	<i>Alena Hynková, účetní</i> <i>Mgr. Šárka Chaloupková, administrativa</i> <i>Jan Kaďava, správce budov</i> <i>Lenka Coufalová, úklid</i> <i>Bc. Václav Morávek, pokladní muzeum</i> <i>Radka Tobli, pokladní muzeum</i> <i>Šárka Fulíková, průvodce Rodný byt B. Smetany (sezónně)</i> <i>Marie Křemenáková, průvodce Rodný byt B. Smetany (sezónně)</i> <i>Bohuslav Šmíd, průvodce Portmoneum (sezónně)</i> <i>Mgr. Eva Machová, průvodce Portmoneum (sezónně)</i>
počet VŠ	11		

V personálním obsazení nejsou uvedeny osoby zaměstnané na mimopracovní poměr (dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti).

V Litomyšli 27. 2. 2018

Mgr. René Klimeš
ředitel RML